

Strona główna > Wiadomości > [Pamięci szczecińskich Żydów. Spotkanie w rocznicę deportacji 1940 roku](#)

Pamięci szczecińskich Żydów. Spotkanie w rocznicę deportacji 1940 roku [GALERIA]

Data publikacji: 16 lutego 2025 r. 23:32

Ostatnia aktualizacja: 17 lutego 2025 r. 09:54

W czwartek odbyły się obchody 85. rocznicy deportacji Żydów ze Szczecina. Wydarzenie zorganizował TSKŻ. Na zdjęciu: Róża Król, przewodnicząca TSKŻ Oddział w Szczecinie. Fot. Agata JANKOWSKA

W tym roku mija 85 lat od deportacji żydowskiej ludności Szczecina dokonanej przez NSDAP w nocy z 12 na 13 lutego 1940 roku. Z tej okazji w czwartek 13 lutego w Książnicy Pomorskiej odbył się cykl spotkań upamiętniających tamte tragiczne wydarzenia. Organizatorem wydarzeń rocznicowych było Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów Oddział w Szczecinie.

Pod murałem synagogi przy ul. Dworcowej złożono kwiaty i zapalono znicze. Podczas uroczystości obecni byli członkowie TSKŻ – w tym prowadząca – Róża Król, władze

Następnie, w sali im. Zbigniewa Herberta w Książnicy Pomorskiej, rozpoczęło spotkanie – goście mogli obejrzeć wystawę pt. „Obecność nieobecnych”. Zaprezentowano na niej zdjęcia Żydów ze Szczecina, dokumenty archiwalne, kenkarty. Aktorka Anna Gielarowska i skrzypek Misza Tsebrij zaprezentowali spektakl „Przywracani pamięci”. Aktorka czytała fragmenty relacji ocalonych z Holokaustu, jak i utwory poetyckie m.in. Tadeusza Różewicza czy Jerzego Ficowskiego. Cykl wykładów zainicjowało wystąpienie prof. Eryka Krasuckiego z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego. Historyk wygłosił wykład pt. „Jak do tego doszło? Deportacja Żydów ze Szczecina i jej pokłosie”. Opowiedział o ustaleniach badaczy na temat przyczyn decyzji o wysłaniu ludności żydowskiej do Generalnego Gubernatorstwa, przedstawił także biografie ocalonych z Holokaustu. Profesor Paweł Gut omówił zasoby archiwalne do historii szczecińskich Żydów znajdujące się w Archiwum Państwowym w Szczecinie, ze szczególnym uwzględnieniem kenkart. Natomiast Zygmunt Cywiński zaprezentował miejsca deportacji Żydów szczecińskich znajdujące się na Lubelszczyźnie i ich stan obecnie. Jego ustalenia są wynikiem wyjazdów i badań prowadzonych w tamtym rejonie.

Do deportacji ludności żydowskiej doszło w nocy z 12 na 13 lutego 1940 r. Przedstawiciele władz niemieckich wtargnęli do domów żydowskich rodzin mieszkających w Prowincji Szczecińskiej, nakazując pozostawienie całego niemal dobytku. Następnie Żydów przetransportowano na Dworzec Towarowy. Stamtąd przewieziono ich w nieogrzewanych wagonach (tego roku zima była bardzo surowa, na zewnątrz temperatura wynosiła minus 20 stopni) do gett w Piaskach, Głusku i Bełżycach. Z tego transportu wojnę przeżyło 19 osób.

O historii Żydów z Pomorza opowiadają dziś zachowane w Archiwum Państwowym w Szczecinie kenkarty z ich zdjęciami i nazwiskami, spis Rady Żydowskiej Lublina, archiwa znajdujące się w Moskwie, zasoby Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie czy Instytutu Yad Vashem w Jerozolimie. ©[®]

Agata JANKOWSKA

REKLAMA

REKLAMA

Reklamy Google

Nie wyświetlaj tej reklamy

Dlaczego ta reklama?

Komentarze

Piotr

2025-02-17 12:16:28

Było NSDAP, będzie AfD. Historia w Niemczech zatacza koło i zło wraca.

Szczeciniak

2025-02-17 12:12:20

Szczecin to od 80 lat kontynuacja Stettina. Korzystamy z infrastruktury i budynków poprzednich mieszkańców, to i historia jest wspólna. Miasto ma 1200 lat i każdy okres jego historii jest tak samo